

GAZAREN AURKAKO GENOZIDIOAK URTEBETE

Israelen zigorgabetasunak eta palestinarren erresistentziak ez dute etenik

Urriaren 7ko Hamasen erasoak eta horren aitzakian Israelek abiatutako genozidioak urtebete egin duen honetan, bi irakurgairekin gatzokizue. Batetik, Hamasen erantzuna testuinguruan kokatzen duen Jonathan Cook kazetariaren artikulua. Bestetik, beti interesgarri Moon Of Alabama blogean Libanoko erasoek eragin dutenari buruz argitaratutako analisia. Biak erredakzioan euskaratuak.

Israelgo tortura zentroak ez dira berriak, urriaren 7ko indarkeria eragin zutenak dira

Ez bazara gai ikusteko palestinarren belaunaldi ugariari Israelek egindako gehiegikerien eta Hamasen krimenen arteko lotura kausala, ez duzu arrastorik ere giza izaerari buruz.

 JONATHAN COOK

Urte askoan Megiddoko espetxearen ondoan bizi izan nintzen, Israel iparraldean, non palestinarrek masan torturatzen dituzten guardia israeldarren irudi berriak argitaratu dituen *Haaretz* egunkari israeldarrak. Presondegiaren aurretik ehunka aldiz pasa nintzen. Denborarekin, apenas erreparatzen nien zaintza dorrez eta txarrantxaz inguratutako eraikin gris eta zapalei.

Israel iparraldean Megiddokoa bezalako hainbat espetxe handi daude. Horra eramaten dituzte palestinarrek beren etxeetatik ateratzen dituztenean, askotan gauaren erdian. Israelek eta Mendebaldeko hedabideek diote palestinar horiek “atxilotu” egin dituztela, Israel bere okupazioaren subjektu –edo, hobeto esanda, objektu– zapalduekin legezko prozedura legitimoren bat aplikatzen ari balitz bezala. Egiaz, palestinar horiek bahituak dira.

Espetxeak Israelgo errepide nagusien ondoan daude beti, ustez, israeldarrei la-saitasuna ematen dielako palestinarrek hain kopuru handitan giltzapean dituztela jakiteak. (Ohar gisa, aipatu behar dut gerra krimena dela presoak lurralde okupatu batetik okupatzailearen lurraldera lekualdatzea; baina tira, utz dezagun horretan).

Azken urtebeteko sarekada masiboen aurretik ere, Palestinako Aginte Nazionalak kalkulatu zuen 800.000 palestinarrek –gizonezkoen %40– pasa dutela denbora bat Israelgo espetxeren batean. Askori ez zioten inoiz deliturik leporatu, ezta epaitu ere. Horrek ez du esan nahi ezer aldatuko zukeenik: Israelgo auzitegi militarren zigor indizea palestinarrekiko %100era hurbiltzen da. Badirudi ez dela palestinar errugaberik existitzen.

Aitzitik, espetxeratzea hastapen-erritu beldurgarri moduko bat da, palestinarren belaunaldi ugari pairatu eta Israelen okupazio eta apartheid sistema kudeatzen duen burokraziak exijitu diena. Duela ia 60 urte okupazioa hasi zenetik, tortura ohikoa izan da espetxe horietan, baita hurren aurkakoa ere, giza eskubideen aldeko talde israeldarrek aldian-aldian dokumentatu duten bezala.

Zenbait helburu lortzeko balio dio Israeli palestinarrek espetxeratzeak eta torturatzeak. Palestinarren espiritua zapaltzen du, norbanakoena eta kolektiboa. Traumatizatu egiten ditu belaunaldiz belaunaldi, beldurra eta mesfidantza sortuz. Eta laguntzen dio erreklutatzen Shin Bet izeneko Israelgo Polizia sekretuarekin ezkutuan lan egiten duten informatzaile eta laguntzaile palestinarrek, Israelen okupazio indar ilegalen aurkako erresistentzia operazio palestinarrek zapuzteko.

Erresistentzia palestinar mota hori, argi utzi behar dugu, nazioarteko zuzenbideak baimentzen du berariaz. Bestela esanda, Mendebaldeko “terrorismo” gisa salatzen duena, berez, legezkoa da Bigarren Mundu Gerraren ostean Mendebaldeko berak ezarri zituen printzipioen arabera. Paradoxikoa, emeki esatearren.

Ehunka mila palestinar horiei eta, oro har, gizarte palestinarri sistematikoki eragindako umiliazioek eta traumek –eta “nazioarteko komunitatea” deritzon horren erabateko axolagabekeriak, edo, are okerrago, konplizitateak– ezinbestean elikatu dute estremismo erlijiosoa garai batean nagusiki laikoa zen gizarte palestinarrean.

Mendebaldeko sortutako nazioarteko erakundeek, bere laiotasuna aldarrikatu eta aldi berean balio kristauak goraiatzen dituztenek, ez badute ez justiziarik ez erreparaziorik eskaintzen, palestinarrek ondorioztatzen dute justizia aurkitu ahal izango dutela –edo, gutxienez, ordaina–, ez alferrikako eta iruzurrez beteriko “negoiazioen” bidez, baizik eta Islamaren izenean egindako erresistentzia bortitzarekiko konpromiso handiagoaren bidez.

Horrek azaltzen du zergatik sortu zen Hamas taldea 1980ko hamarkadaren amaieran, eta zergatik duen gero eta babes handiagoa. Hamaseko militantzia islamiarrak kontraste handia egiten zuen Al Fatah-ren nazionalismo laiko moldaerrazarekin, urte askoan Mahmud Abbasen zuzendua. Hamasen igoera pozarren landu zuen Israelek. Ulertzen zuen islamismoak Palestinaren kausari balioa kenduko ziola Mendebaldeko herritarren begietara, eta are gehiago lotuko zuela Mendebaldeko Israelekin.

Baina Israelen tortura sistemak –izan Megiddo bezalako espetxe “normaletan”, izan Gazan egin zuen aire zabaleko espetxe erraldoian– Hamas bezalako taldeen artean ere, eragin du indarkeriaren bidez askatzeko gero eta jarrera irmoagoa. Ez bazen aukerarik Israelekin hitz egin eta arrazoitzeko, ezpata bakarrik ulertzen bazuen, hori izango zen palestinarrek Israelekin hitz egiteko erabiliko zuten hizkuntza. Hori izan zen, hain zuzen ere, urriaren 7ko basakerien oinarria.

Urriaren 7a izugarria iruditu bazitzai-zun, baina ez bazaizu izugarriagoa iruditzen Israelek mende erdi baino gehiagok bere kartzeletan palestinarrei egiten diena,

Israelek Gazaren aurkako gudarako propio eraikitako Sde Teiman tortura zentroaren argazki bakanetakoa.

orduan edo ezjakintasun sakonean murgilduta zaude –ez litzateke harriztekoa ikusita Israelgo erregimen despotikoak palestinarrei egiten dienaz dagoen jarreraipen mediatiko falta–, edo negazionismo sakonean zaude.

Ez bazara gai ikusteko belaunaldiz belaunaldi palestinarrek pairatzen dituzten gehiegikeria barbaroek eta urriaren 7an egindako krimenek duten lotura kausala, ez duzu giza izaera ulertzen. Ez zara kontziente nola jokatu zenukeen torturatuak izan bazinate zu, zure aita eta zure aitona, Israelgo espetxeren batean. Gurasoek seme-alabei transmititzen dieten trauma da.

Megiddon filmatutako eszenak. Gizon demakratuen irudiak, espetxean jasotako jipoiek txikituak. Ehunka medikuren desagerpena Israelgo tortura ganberetan. Israelgo espetxezainek bortxatutako palestinarren bideoa. Israelgo eta nazioarteko erakundeen berrespina, baietz, hori sistematikoki gertatzen dela. Izugarrikeriek aurpegira begiratzen digute. Baina gutako gehiegik beste aldera begiratzen dugu, gure haurtzaroko pentsamendu magikora itzuliz, non, begiak estaltzen ditugunean, mundua desagertu egiten den.

Israelgo espetxe sistemaren izugarrikeriak ez dira berriak. Hamarkadak darmatzate horrela. Berria dena da, Israelek areagotu egin izana abusua. Lehen sekretu ilun bezala ezkutatzen zituen izugarrikeriekin gozatu egiten du orain.

Israel galduta dago. Zulo beltz eta genozida batean murgilduta dago. Galdera da: utziko al diozu zeure buruari zulo horreko xurga zaitzan? Begiak estaltzen jarraituko duzu? Tortura amaituko al da nahiago duzulako ez ikusi?

** Jonathan Cook Nazarethen bizi den kazetari ingelesa da, nazioarteko berriemale gutxik bezain ongi ezagutzen du Palestinako egoera. (www.jonathan-cook.net)*

BILBO
URRIAK 24, 10:00ETAN
DENOK IRABAZTEKO

>>> #U24LACASILLA

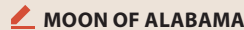
GUTXIENKO SOLDATAREN
BENETAKO
HOBEKUNTZA

ZERBITZU PUBLIKOAK
INDARTZEKO
ERREFORMA FISKALA

ELA
EUSKAL SINDIKATUA

Gerra hurrengo fasera iritsi da

Irailaren 17ko astean, Israelgo lehen ministro Benjamin Netanyahu erabaki zuen Hezbollah-rekin Libanon zuen misil trukea beste maila batera eskalatzea, eta erabateko gerra hastea.

Hainbat arrazoi izan zituen Netanyahu eskalada horretarako. Lehenik, Israel iparraldeko 60.000 kolonok beren etxeak utzi dituzte, eta gobernuak haien segurtasuna bermatu ezean ez dira itzuliko. Bigarrenik, Netanyahuaren gobernuko erradikalek Hezbollah desagerrarazi nahi dute eta mehatxu egiten diote, esanez Israelgo Gobernuak deuseztatuko dutela, Hezbollah akabatzen ez bada (errealistek badakite hori ezinezkoa dela). Hirugarrenik, esperantza egon daiteke Hezbollahk presiopean amore emango duela eta Gaza kanpo utziko duen su-etena onartuko duela. Azkenik, aukera dago Israelek AEBak borrokara eramateko, eta borroka hori Iranen aurkako gerran amaitzeko. Netanyahu hamarkadak daramatza hori lortu nahian.

Irailaren 17an, Israelek eraso terrorista egin zuen Hezbollahko kideen aurka. Kide horiek pertsona-bilagailuak erabiltzen zituzten, alarmak eta aginduak jasotzeko, eta Hezbollahko administrazio zibileko adarreko kideak ziren, ez borrokalari armatuen adarrekoak.

Horren ostean Hezbollahko goi agintari bati egindako eraso larriagoa izan zen. Hezbollahko indar berezietako ofizialekin bilduta zegoela egin zioten eraso. Halere, eraso horrek ere ez du kaltetuko Hezbollahren operazioa. Bermatuta daukate Hezbollahko aginte-katea, ia egoera guztietan. Izan

ere, ofizial goren bakoitzak izendatuta dauka ordezkoa, berehala ardura hartzeko prest.

Israelen bi eraso horiek Hezbollahren erantzuna eskatzen zuten. Ordura arte “pazientzia estrategikoari” eutsi zion Hezbollahk, baina muturreraino iritsi zen.

Israelen erasoari emandako erantzuna orain hasi den gerra handiago baten parte da.

Misilen bidez erantzun zuten, Libano eta Israel arteko mugatik haragoko ekintza-eremu jakin baten barruan. Misil horietako batzuk Haifa hirira iritsi ziren, mugatik 40 kilometro hegoalde-dera dagoen portu eta industria-gunera.

2023ko urriaren 8tik, Israelen eta Hezbollahren arteko gatazka desorekatua izan da. Israelek Libanoren aurka zortzi aldiz gehiagotan egin du eraso, Hezbollah-k Israelen aurka baino. Orain, Israelek erasoak zuritu ditu publikoki, argudiatuta “eskaladaren bidez deseskalatzeko” politika dela, eta, dioenez, horrek ekarriko du Hezbollah-rekin bere aldetik bakea lortzea.

Baina Netanyahuaren kabineteko kide erradikalek sionisten benetako helburuak publikoki kontatzen dituzte. Esaterako, Yoav Kisch ministroak adierazpen hauek egin zituen: “Ez dago inolako alderik Hezbollahren eta Libanoren artean. Une honetan gauzak daudden bezala, Libano deuseztatua izango da. Oso irmoki diot. Libano ez da haiek

ezagutzen dutena izango. Ez naiz Hezbollahren misilak atzemateaz arduraturiko. Libanoko lurraldetik egindako erasoen prezioa Libanoko Estatuak ordainduko du”. Kazetariak “deuseztatu” terminoaren erabileraz galde-tu zionean, “zehatzagoa” izango zela erantzun zion: “Zuzenduko dut. Ez da deuseztatuko; Libano ez da existituko ezagutzen dugun bezala. Prezio altua ordainduko du Hezbollahren erruz”.

Lur suntsituaren politika darabilte. Suposatzen da azkenean Libano hegoaldea okupatuko dutela eta Israel-darren kokalekuak han berrezarriko dituztela.

Gainera, Daniel Hagari Israelgo Defentsa Indarren (IDF) bozeramaileak bideo batean azaldu du Hezbollah misilak jaurtitzen ari dela “zibilen etxetatik”, eta kontatu du hori desegiteko zein asmo dituen IDFk. Bideoan dioenez, ohartarazi du Libanon espezializatutako Sam Heller ikerlari eta analistak: “Israelgo ofizialek diote Libanoko hegoaldeko ia eraikin guztiek hainbat misil ezkututzen dituztela. Azpiegitura zibilak masiboki suntsitzeko aitzakiak aurreratzen ari dira, Hezbollah eta herri xehearen arteko zatiketa sustatzeko saiakerak dira”.

Irailaren 22tik, Israelek aire-eraso kontaezinak egin ditu Hezbollahren balizko posizioen aurka, Libano hegoaldeko eremu zibil gehienetan. Egun ba-

karrean Libanon 400 pertsona inguru hil eta ia 2.000 zauritu zituzten [irailaren 23an argitaratu zen artikulua]. Libano hegoaldean bizi diren ehunka mila lagunek iparralderantz ihes egin dute edo ihes egiten ari dira.

Hezbollahk instalazio militarrei eta produkzio militarreko industria-instalazioei eraso eginez erantzun zuen. Espero da laster arma sofisticatuagoak erabiliko dituela helburuak erasotzeko Tel Aviven, mugatik 120 kilometrorra, eta harago.

Libanoko kalteen eta biktimen irudi asko egongo dira, baina Hezbollahk Israelen aurka egindako erasoiei buruz informazio gutxi emango dute.

Israelgo Gobernuak (berriz ere) zuzentarau orokor bat eman die komunikabide guztiei, esanez ez ateratzeko argazkirik ez informaziorik, egon daitezkeen kalteei buruz. Erredakzio guztietan

dauden zentsuratzaile militarrek ziurtatuko dute agindu horiek betetzen direla.

Iparraldeko gerrak horrela jarraituko du egun, aste eta hilabeteetan.

Higadura moralaren gerra da. Zein populazio izango da borrokaren amaiera eskatzen lehena?

Noiz arte egongo dira Tel Aviveko herriar mimatuak gau eta egun bunkerretan eserita, aldaketarik eskatu gabe?

Xiiten erlijioak sufrimendua eta martiri gisa hiltzeko borondatea babesten ditu. Libanoko xiitak izango dira amaiera eskatzen lehenak?

Nire aldetik, ez dut inoiz apustu egingo xiiten erlijiotasunaren aurka, ezta Hezbollahk borroka bati eusteko duen gaitasunaren aurka ere.

Iparraldeko gerrak nazioarteko albisteak betetzen dituen bitartean, Gazako gerra genozida sionistak aurrera jarraitzen du.

Israeliek Gazako iparraldea –lau hiri handi dituen– birrintzeko planak ditu, bertan bizi diren 1,3 milioi pertsonari gosea eraginez eta garbiketa etnikoaren bidez.

Netanyahuk plan horiek ofizialki mahai gainean ipini ditu eta espero da jarraitu egingo dituela.

Gaza gatazkaren erdigunean dago. Israeliek Gazan su-etena onartzen badu, iparraldeko gerra ere berehala amaituko da. Netanyahu da irtenbide baketsu baterako bidea blokeatzen ari dena, eta Bidenen administrazioa ere bai, hura babesten ari baita. ●

**Moon of Alabama geopolitikan espezializatutako bloga da eta egileak 'b' ezizenez sinatzen ditu artikulua. (www.moonofalabama.org)*